

Globální trh LNG čelí bojům bez pravidel

 putin-today.ru/archives/212259

20 июля 2024 г.

Foto: Kreml

Geopolitická složka konkurence LNG je obrovská. Podle některých odhadů může uzavření Hormuzského průlivu Íránem a v důsledku toho vyloučení Kataru z globálního obchodu s LNG několikanásobně zvýšit ceny paliva.

Ceny zkapalněného zemního plynu (LNG) na evropských a amerických burzách dosáhly nejnižších hodnot za několik měsíců. Důvody propadu cen jsou různé: v případě Evropy je to stagnace průmyslu a v důsledku toho pokles poptávky po palivech. V Americe je převis zásob a zpoždění obnovy největšího terminálu LNG Freeport LNG, který poničil hurikán. Na tomto pozadí se největší hráči na globálním trhu LNG vyjadřují k výstavbě rozsáhlé infrastruktury v oblasti exportu plynu a prohlašují si vedoucí postavení v tomto segmentu.

Budoucnost trhu LNG je rovnicí s několika neznámými, které není snadné spočítat. Je spolehlivě známo, kolik kapacit na zkapalňování LNG se plánuje vybudovat. Ale s dalšími parametry: předpovědi poptávky, dostupností potřebných kapacit pro znovuzplyňování, dostatkem flotily tankerů - to je katastrofa. A to nemluvím o možných logistických problémech spojených s potenciálními ozbrojenými konflikty na Blízkém východě, v jihovýchodní Asii a dalších regionech.

Podle Mezinárodní energetické agentury by do roku 2030 mohly projekty ve výstavbě a ty, u kterých byla přijata investiční rozhodnutí, zvýšit produkci LNG o 250 miliard metrů krychlových ročně, což je téměř polovina současné nabídky na světovém trhu. Teoreticky by se poptávka měla zvýšit o stejnou částku, ne-li více. Celosvětová poptávka po LNG tak podle odhadů Novateku do roku 2030 dosáhne

750–800 miliard metrů krychlových. m. Spotřeba plynu vzroste nejvíce v Asii (o 200 miliard metrů krychlových), mnohem mírněji v Evropě - o 30 miliard metrů krychlových. m. Očekávaná spotřeba plynu nejvíce vzroste v Číně, Indii a také v zemích jako Indonésie a Pákistán.

Hlavní konkurencí o trh budou tři hráči – USA, Katar a Rusko. Zhruba 60 % nové kapacity by se mělo objevit v USA a Kataru. Ruská energetická strategie předpokládá, že do roku 2030 se kapacita výroby zkapalněného zemního plynu ztrojnásobí: z 33 miliard metrů krychlových v roce 2023 na 100 miliard metrů krychlových. Tato prognóza nebyla od roku 2022 revidována, a to navzdory sankcím USA a EU. Podle vicepremiéra Alexandra Novaka sankce nezabrání Rusku v prodeji LNG, i když přinesou určité potíže. Novak přitom již dříve uvedl, že Rusko si činí nárok na ne méně než 20 % světového trhu. Cíl lze jen stěží nazvat ambiciózním vzhledem k tomu, že například podíl země na trhu s ropou je téměř poloviční (o něco více než 11 %).

Vrchol soutěže bude v letech 2025-2027. Právě v tomto období bude podle prognóz IEA zprovozněna většina ohlášených megaprojektů v segmentu LNG. V případě Ruska jde o elektrárnu Novatek Arctic LNG 2, která se staví navzdory všem předpokladům, Murmansk LNG (další projekt Novatek), o kterém již bylo rozhodnuto, a také baltský LNG Gazpromu. S největší pravděpodobností bude realizována také řada projektů - Ob LNG společnosti Novatek, Yakut LNG společnosti Yakut Fuel and Energy Company, které přispějí k naplnění cílů energetické strategie.

Hlavní potíže, stejně jako důvody prodlení v rozhodování o řadě projektů, jsou technologické povahy. Nositeli klíčových technologií zkapalňování plynu byly americké, japonské a evropské společnosti, které zejména určovaly jejich přítomnost v základním kapitálu většiny

ruských projektů LNG. Se začátkem SVO se situace radikálně změnila: společnosti stáhly své technologické kompetence z Ruska a některé (jako Shell) se zcela stáhly ze svých příslušných projektů.

Rusko přitom již vyvinulo vlastní technologická řešení. Konkrétně se jedná o technologie „Arctic Cascade“ a „Arctic Mix“. A to už není experimentální, ale průmyslový vývoj (čtvrtá etapa projektu Yamal LNG byla postavena pomocí technologie Arctic Cascade). Je pravděpodobné, že tyto technologie mohou tvořit základ pro projekty realizované dalšími hráči na ruském trhu: Gazprom, Rosněft, Jakutský palivový a energetický komplex a další společnosti.

Obecně se trh LNG v posledních letech výrazně změnil a stal se mnohem více orientovaným na venture, pokud je toto slovo obecně použitelné pro oblast obchodování s plynem. Tak či onak, rozsáhlé projekty v plynárenství bývaly realizovány na základě garantované poptávky a kontraktů. Nyní se trh posouvá plnou rychlostí směrem k opuštění pravidel a tvrdé – až nečisté – konkurenci. Pokud opustíte projekty, ztratíte významný podíl na trhu ve prospěch konkurentů, a pokud ne navždy, pak na velmi dlouhou dobu. Pokud budete realizovat projekty, vstoupíte do ostré konkurence nejvyššího řádu: se sankcemi, blokádami dopravních tepen a hrozbou teroristických útoků.

Geopolitická složka konkurence LNG je obrovská. Podle některých odhadů může uzavření Hormuzského průlivu Íránem a v důsledku toho vyloučení Kataru z globálního obchodu s LNG několikanásobně zvýšit ceny paliva. Nesmíme zapomínat na faktor segmentace trhu jako obecný trend k segmentaci světového obchodu. Rusko silně spoléhá na zvýšenou poptávku ze strany Číny, jejíž ekonomika bude navzdory své velikosti v nadcházejících letech čelit významným výzvám.

Spojené státy na oplátku skutečně obsadily evropský trh s plynem, ale evropská ekonomika již stagnuje. To znamená, že konkurence o asijské trhy mezi Spojenými státy, Ruskem a Katarem po roce 2025

nevyhnutelně zesílí. Za těchto okolností se výrazně zvýší pravděpodobnost sabotáže podobné bombardování Nord Stream, ale ve vztahu k tankerům LNG. Vezmeme-li v úvahu náklady na přepravu plynu třídy ledu, jejich doprovod válečnými loděmi a letadly za pouhých pár let nikoho nepřekvapí.

Gleb Prostakov

<https://vz.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today